

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Anketa o sigurnosti
za 2023.**

Organizacijska jedinica: Služba statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite

Priredila: Andrijana Babić

lipanj 2025.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Cilj Ankete jest na statistički reprezentativan način prikupiti podatke o aspektima osobne sigurnosti i iskustvima s neželjenim i nasilničkim ponašanjem na poslu, u društvu, partnerstvu, obitelji i djetinjstvu. Rezultati Ankete o sigurnosti obuhvaćaju različite pokazatelje nasilja i naknadnog društvenog tretiranja viktimizacije te mogu poslužiti u području kreiranja socijalnih i sigurnosnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama te općenito za informiranje šire javnosti o stanju osobne sigurnosti.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Na nacionalnoj razini Anketa o sigurnosti provodi se na temelju:

- Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.),
- Programa statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2021. – 2027. (NN, br. 29/22.),
- Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2023. (NN, br. 35/23.),
- Zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (NN, br. 3/18.).

- Sustav klasifikacija

Klasifikacijski sustav utvrđen je prema Metodološkom priručniku za istraživanje EU-a o rodno uvjetovanom nasilju nad ženama i drugim oblicima međuljudskog nasilja, izdanje 2021.

- Statistički pojmovi i definicije

Referentno vrijeme doživljenog nasilja može se odnositi na posljednjih 12 mjeseci, razdoblje prije 1 – 5 godina ili prije više od 5 godina. Podaci koji obuhvaćaju incidente doživljene tijekom posljednjih 12 mjeseci i posljednjih 5 godina mogu naznačiti opseg i narav postojeće razine nasilja te procjenu udjela osoba kojima bi mogla biti pružena potrebna pomoć. Nasuprot tomu, cjeloživotna viktimološka iskustva prikazuju udio osoba koje su bile izložene različitim oblicima nasilja.

Nasilje doživljeno u odrasloj dobi obuhvaća nasilje doživljeno od 15. godine života od osobe koja nije partner niti je bila partner ispitanika/ispitanice te nasilje koje su ispitanik/ispitanica doživjeli od intimnog partnera tijekom života.

Nasilje doživljeno u djetinjstvu ponajprije obuhvaća nasilje koje su počinili roditelji, kao što je verbalno omalovažavanje ili ponižavanje djeteta ili ozbiljno fizičko nasilje (udaranje šakom ili nogom, udaranje predmetom poput palice ili remena, izazivanje opekline ili ubadanje). Obuhvaća i seksualno nasilje počinjeno nad osobom mlađom od 15 godina.

Rodno uvjetovano nasilje nad ženama jest nasilje usmjereno na ženu zbog činjenice da je žena ili nasilje koje neproporcionalno pogađa žene.

Počinitelj je osoba koja čini nasilje.

Intimni partneri jesu sadašnji ili bivši supružnici, sadašnji ili bivši partneri u životnom partnerstvu, sadašnji ili bivši izvanbračni partneri, osobe koje su počele izlaziti, osobe čiji je brak raskinut ili proglašen ništavnim ili osobe koje su bile zaručene.

Sadašnji partner jest intimni partner s kojim je ispitanik/ispitanica u braku ili životnom partnerstvu te s kojim je trenutačno u vezi. Također može biti osoba koja živi s ispitanikom/ispitanicom, ali nije s njim/njom niti u braku niti u životnom partnerstvu ili osoba koja nije u izvanbračnoj zajednici niti živi zajedno s ispitanikom/ispitanicom, ali je njegov/njezin intimni partner.

Bivši partner jest svaki intimni partner s kojim ispitanik/ispitanica više nije u intimnoj vezi. Također može biti osoba koja je živjela s ispitanikom/ispitanicom, ali nisu bili niti u braku niti u životnom partnerstvu. Može se odnositi i na nekoga tko nije živio s ispitanikom/ispitanicom, ali mu/joj je bio intimni partner.

Nasilje koje je počinio intimni partner vrsta je obiteljskog nasilja koje počinu sadašnji ili bivši supružnik ili partner u intimnoj vezi nad drugim supružnikom ili partnerom. Pojavljuje se u intimnim odnosima, a može se pojaviti i kod heteroseksualnih ili homoseksualnih parova, pri čemu žrtva može biti jednoga ili drugog spola te ne podrazumijeva postojanje seksualne intime između partnera. Takva vrsta nasilja obuhvaća psihičko, seksualno i fizičko nasilje (uključujući prijetnje) doživljeno tijekom života.

Nasilje koje je počinila osoba koja nije partner jest prijetnje, fizičko ili seksualno nasilje doživljeno od 15. godine života, a počinila ga je osoba koja nikada nije imala intimnu vezu s ispitanikom/ispitanicom, kao što su stranac/strankinja, poznanik/poznanica, prijatelj/prijateljica, kolega/kolegica, učitelj/učiteljica, susjed/susjeda ili član obitelji.

Fizičko nasilje jest namjerno počinjenje radnji fizičkog nasilja nad drugom osobom, tjelesna ozljeda pretrpljena neposrednom i nedopuštenom primjenom tjelesne sile, nasilno ponašanje koje rezultira ozljedom i/ili strahom. Fizičko nasilje katkad uključuje i prijetnje. Odnosi se na nasilne oblike ponašanja ili radnji koje uključuju ozljeđivanje i strah, kao što je prijetnja da će se nauditi ispitaniku/ispitanici; naguravanje ispitanika/ispitanice, čupanje za kosu, šamaranje ili bacanje nečega na ispitanika/ispitanicu; udaranje ispitanika šakom ili nekim predmetom; udaranje nogama, izazivanje opekline (vatrom ili kiselinom ili na neki drugi način); pokušaj gušenja ili davljenja ispitanika; prijetnja ili stvarno korištenje noža, pištolja, kiseline ili nečega sličnog ili primjena sile protiv ispitanika/ispitanice kako bi ih se povrijedilo na neki drugi način.

Psihološko nasilje jest namjerno ponašanje koje uključuje ozbiljno narušavanje psihičkog integriteta osobe putem prisile ili prijetnji. Takva vrsta nasilja uključuje niz ponašanja koja obuhvaćaju radnje emocionalnog zlostavljanja i kontrolirajućeg ponašanja. Pojam obuhvaća i ekonomsku štetu ako se može povezati s psihološkim nasiljem. Konkretno, psihološko nasilje uključuje ponašanja poput emocionalnog zlostavljanja i kontrolirajućeg ponašanja prema ispitaniku/ispitanici, omalovažavanje i ponižavanje, zabranjivanje ispitaniku/ispitanici da viđa prijatelje ili obitelj ili da se bavi hobijskim ili drugim aktivnostima, praćenje ispitanika/ispitanice putem GPS-a, telefona ili društvene mreže; zabrana izlaska iz kuće bez dopuštenja ili zaključavanje, neprestano optuživanje ispitanika/ispitanice da je nevjeran/nevjerna ili ljutnja ako ispitanik/ispitanica razgovara s drugom osobom, zabrana rada ispitaniku/ispitanici, kontroliranje financija cijele obitelji i osobnih troškova ispitanika/ispitanice, zadržavanje ili oduzimanje osobne iskaznice/putovnice ispitanika/ispitanice radi kontrole, vikanje i razbijanje stvari ili ponašanje na određeni način radi zastrašivanja ispitanika/ispitanice, prijetnje da će povrijediti ispitanikovu/ispitaničinu djecu ili druge osobe bliske ispitaniku/ispitanici, prijetnja da će se ispitaniku/ispitanici oduzeti djeca ili uskratiti skrbništvo te prijetnje nasilnika da će sami sebe ozlijediti ako ih ispitanik/ispitanica napusti.

Seksualno nasilje uključuje neželjeni spolni odnos primjenom sile ili fizičkog nasilja ili iskorištavanjem situacije u kojoj ispitanik/ispitanica ne mogu odbiti spolni odnos jer su pod utjecajem alkohola ili droga. Također uključuje neželjeni spolni odnos koji se ispitanik/ispitanica previše boji odbiti te slučajeve u kojima je ispitanik/ispitanica prisiljen/prisiljena na neželjeni spolni odnos s drugom osobom ili osobama. Uključeni su i pokušaji izvršenja bilo koje od navedenih radnji ili bilo koje drugo neželjeno seksualno ponašanje koje ispitanik smatra degradirajućim ili ponižavajućim. Takva vrsta nasilja također obuhvaća neželjeno seksualno dodirivanje osoba koje nisu partneri.

Silovanje se odnosi na seksualni odnos bez pristanka, što može uključivati upotrebu fizičkog nasilja i/ili se žrtva nalazi u situaciji u kojoj ne može odbiti taj odnos ili na odnos pristaje iz straha.

Seksualno uznemiravanje na poslu obuhvaća sljedeća neželjena ponašanja sa seksualnim konotacijama koja se događaju u radnom okruženju: neprimjereno ili lascivno zurenje, izlaganje seksualno eksplicitnim slikama ili videozapisima, neprikladne šale seksualne naravi ili uvredljive primjedbe o nečijem tijelu ili privatnom životu, neprikladan prijedlog za bilo kakvu vrstu seksualne aktivnosti, neželjeni fizički kontakt, neprikladni i/ili neželjeni kontakti na društvenim mrežama ili slanje seksualno eksplicitnih e-poruka ili tekstualnih poruka; prijetnje neželjenim posljedicama ako se

seksualni prijedlozi odbiju te svako drugo slično ponašanje sa seksualnim konotacijama koje se događa na poslu ili u radnom okruženju zbog kojeg se ispitanik/ispitanica osjećao/osjećala uvrijeđeno, poniženo ili zastrašeno.

Nasilje u obitelji odnosi se na sve radnje seksualnoga ili fizičkog nasilja (uključujući prijetnje) koje se događaju unutar obitelji ili kućanstva, uključujući nasilje među intimnim partnerima.

Ponovljeno nasilje (niz epizoda) odnosi se na slične epizode nasilja koje ponavlja/ponavljaju ista/iste osoba/osobe tijekom kojih se slične radnje čine više puta pod istim okolnostima.

Incident (epizoda) je situacija tijekom koje je ispitanik/ispitanica doživio/doživjela jednu ili više različitih radnji nasilja.

Posljednji incident posljednja je epizoda nasilja koja se dogodila u posljednjih pet godina.

Spol je kombinacija bioloških i fizioloških obilježja koje definiraju osobu kao muškarca ili ženu.

Nasilje (nasilničko ponašanje) je ponašanje koje može prouzročiti fizičku i/ili emocionalnu štetu drugima.

Žrtva je osoba koja je doživjela nasilje.

Osobe koje su ikada radile odnosi se na percepciju osobe o svojoj uključenosti u tržište rada tijekom života. Riječ je o samoprocjeni te se u obzir ne uzimaju nikakvi službeni kriteriji (poput onih koje je uspostavila Međunarodna organizacija rada (MOR)).

- **Statistička jedinica**

Ciljana populacija u istraživanju jesu osobe u privatnim kućanstvima i privatnim stanovima koje su na dan 31. kolovoza 2022. imale navršenih 18 ili više godina života i manje od 75 godina života.

- **Statistička populacija**

Osnovni skup za Anketu o sigurnosti temeljio se na podacima iz Popisa stanovništva, kućanstva i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine. Statistička populacija sastoji se od svih osoba koje imaju uobičajeno prebivalište u privatnim kućanstvima.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Podaci dobiveni Anketom o sigurnosti upotrebljavaju se u području kreiranja socijalnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije,
- Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike,
- Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova,
- znanstveno-istraživački subjekti.

Međunarodni korisnici:

- Europska komisija,
- znanstveno-istraživački instituti, sveučilišta (nastavnici/studenti diplomskih i poslijediplomskih studija), istraživačke organizacije, itd.,
- zainteresirana javnost koja često dobiva informacije o statističkim podacima putem masovnih medija.

1.1.1. Potrebe korisnika

Znanstveno-istraživački subjekti podacima se koriste za domaće i međunarodne znanstveno-istraživačke projekte u području viktimologije. Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike može se, među ostalim, koristiti rezultatima Ankete o sigurnosti za potrebe pripreme izvještavanja o provedbi Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji za Republiku Hrvatsku, itd. Međunarodni korisnici: Eurostat se podacima istraživanja koristi za sustavan i korisnički usmjeren prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja viktimoloških indikatora (za države članice Europske unije).

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>.

1.2. Potpunost

Anketa se provodi u skladu s metodološkim preporukama Eurostata te međunarodnim standardima i klasifikacijama.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Uzoračka pogreška prikazuje preciznost procjene parametara populacije na temelju uzorka.

Ciljana populacija u istraživanju jesu osobe u privatnim kućanstvima i privatnim stanovima koje su na dan 31. kolovoza 2022. imale navršenih 18 ili više godina života i manje od 75 godina života.

Okvir je sadržavao 2 826 052 osobe, od kojih se birao uzorak stratificiran prema četirima statističkim regijama prema klasifikaciji HR NUTS 2021. – HR NUTS 2 (Panonska Hrvatska, Jadranska Hrvatska, Grad Zagreb i Sjeverna Hrvatska) i dodatnoj podjeli na "urbano" i "ostalo".

Nakon provedene stratifikacije dobiveno je ukupno osam stratumata.

Alokacija uzorka proporcionalna je broju osoba u stratumu unutar populacije, a povećana je veličina uzorka iz stratumata "Grad Zagreb – ostalo".

Metodom sistemskoga slučajnog odabira izabran je uzorak od 42 977 osoba, pri čemu je provedena implicitna stratifikacija, što znači da su osobe unutar svakog stratumata razvrstane prema dobnim skupinama i spolu kako bi konačni uzorak bio reprezentativan za cijelu Hrvatsku.

Stopa odgovora iznosila je 42,2%.

PROCJENE I MJERE PRECIZNOSTI POKAZATELJA "OSOBE KOJE SU DOŽIVJELE FIZIČKO (UKLJUČUJUĆI PRIJETNJE) ILI SEKSUALNO NASILJE OD BILO KOJEG POČINITELJA, DOBNA SKUPINA 18 – 74"

	Procjena	Standardna pogreška procjene	Interval pouzdanosti (95%)	Koeficijent varijacije
Ukupno	22,7	0,5	21,6; 23,8	2,4
Žene	25,3	0,8	23,8; 26,8	3,0
Muškarci	20,0	0,8	18,4; 21,5	3,9

PROCJENE I MJERE PRECIZNOSTI POKAZATELJA "OSOBE KOJE SU IKADA BILE U INTIMNOJ VEZI I DOŽIVJELE PSIHOLOŠKO, FIZIČKO (UKLJUČUJUĆI PRIJETNJE) ILI SEKSUALNO NASILJE OD INTIMNOG PARTNERA, DOBNA SKUPINA 18 – 74"

	Procjena	Standardna pogreška procjene	Interval pouzdanosti (95%)	Koeficijent varijacije
Ukupno	25,4	0,6	24,3; 26,6	2,3
Žene	28,1	0,8	26,6; 29,7	2,9
Muškarci	22,5	0,9	20,8; 24,1	3,8

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Stopa odgovora iznosila je 42,2%.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške podrazumijevaju sve ostale pogreške koje nisu povezane s izborom uzorka.

Mogu se podijeliti u sljedeće kategorije:

- pogreške obuhvata,
- pogreške neodgovora,
- pogreške u obradi podataka,
- pogreške mjerenja.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Pogreške obuhvata nastaju odstupanjem od okvira za izbor uzorka, a mjere se stopom nadobuhvata koja predstavlja udio jedinica iz uzorka koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. Okvir za izbor uzorka Ankete o sigurnosti temeljio se na podacima Popisa stanovništva iz 2021. godine.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata u telefonskom imeniku jest 35,63%.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Pogreške mjerenja podrazumijevaju sve pogreške koje mogu nastati pri prikupljanju ili unosu podataka u anketne obrasce ili programsku aplikaciju upitnika. Takve se pogreške nastoje minimizirati pravilnim definiranjem anketnih pitanja, redovitom obukom anketara i primjenom adekvatne metode prikupljanja podataka, kontrolama ugrađenima u elektronički upitnik te kontrolom prikupljenih podataka tijekom terenskog rada i nakon njega. Kontrola prikupljenih podataka obuhvaća logičku kontrolu podataka te logičke veze između odgovora i sl.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora prikazuje koliko statističkih jedinica nije odgovorilo na upitnik, odnosno podatak o broju kućanstava koja nisu prihvatila sudjelovanje u Anketi. Stopa neodgovora na razini kućanstva iznosila je 57,78%.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Neutežena stopa neodgovora jest 57,78%.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.7. Pogreška obrade

Pri obradi podataka provodi se logičko-računska kontrola odgovora za određene varijable i modalitete upitnika.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Podaci se objavljuju u Priopćenju Državnog zavoda za statistiku, a datumi objavljivanja dostupni su u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka. Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [Opća revizijska politika DZS-a](#) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema revizija podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Ne primjenjuje se.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Pravodobnost prikazuje duljinu vremena između završetka referentnog razdoblja na koje se podaci odnose do razdoblja objavljivanja podataka izraženo u broju mjeseci.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj se ne izračunava.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest $T + 22$ (broj mjeseci od završetka referentnog razdoblja do objavljivanja konačnih rezultata).

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Vremenska određenost jest razdoblje između stvarnog datuma objavljivanja podataka i ciljanog datuma za objavljivanje podataka prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka. Sve planirane publikacije za Anketu o sigurnosti 2025. objavljene su prema programu publiciranja.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Rezultati Ankete objavljeni su dvadeset i dva mjeseca nakon referentnog razdoblja na koje se podaci odnose. Rezultati Ankete o sigurnosti objavljeni su u priopćenju od 31. prosinca 2024. godine u skladu s Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

4. Pristupačnost i jasnoća

Rezultati Ankete dostupni su u elektroničkom obliku na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

4.1. Priopćenja

[Rezultati Ankete o sigurnosti](#)

4.2. Mrežna baza podataka

Nije raspoloživo.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Osnovna metodološka objašnjenja dio su svakog priopćenja, statističkog izvješća i statistike u nizu.

Detaljniji opis metodologije nacionalnog istraživanja objavljen je u metodološkom priručniku Eurostata na poveznici <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-gq-21-009>.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Asimetrija toka zrcalnih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2. Usporedivost u vremenu

Anketa o sigurnosti provodila se po prvi put, a očekivana je periodika pet godina.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Anketa je provedena jedanput, a duljina usporedivih vremenskih serija iznosi 1 (u godinama).

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Troškovi i opterećenje

6.1. Troškovi

Anketa o sigurnosti provedena je uz financijsku podršku Europske unije <https://dzs.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Dokumenti/Zavr%C5%A1eni%20projekti%20financirani%20iz%20EU%2012.pdf>.

Temeljem članka 27. Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.) te drugih primjenjivih pravnih propisa provedena je javna nabava te je određene aspekte pripreme i provedbe Ankete o sigurnosti putem javne nabave izvršio odabrani poslovni subjekt.

Radi se o sljedećim aspektima:

- primjena metodologije EU-a za provedbu istraživanja u suradnji s Državnim zavodom za statistiku,
- razvoj programske podrške za prikupljanje i obradu podataka u skladu s metodologijom EU-a te koristeći se tehnološkim rješenjima uz suglasnost Državnog zavoda za statistiku,
- priprema za prikupljanje podataka, prikupljanje podataka i upravljanje istraživanjem,
- dostava svih potrebnih izvješća i podataka te izvornih kodova razvijenih programskih rješenja.

Troškovi javne nabave iznosili su 261.320,42 eura.

6.2. Opterećenje

Prosječno trajanje ankete izračunano je samo za one ankete koje su dovršene u jednom pokušaju, odnosno bez prekida, metodama CAWI (neposredno izvještavanje putem internetske aplikacije) te CATI (telefonski intervju uz podršku računala). Ankete koje su provedene u više pokušaja imaju predugo trajanje zbog karakteristika tehničkih varijabli korištenih za mjerenje trajanja svake ankete. Stoga je prosječno trajanje izračunano na 4832 dovršene ankete. Prosječno trajanje ankete korištenjem metode CAWI bilo je 29,6 minuta, dok je prosječno trajanje metodom CATI bilo 31,5 minuta.